

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hapishanelerin fiziksel yapısı nedeniyle oluşan sağlıksız ortam, hapishanelerde önleyici sağlık koşullarının oluşturulmaması, birinci basamak, ikinci basamak ve üçüncü basamak sağlık hizmetine erişim noktasında yaşanan eşitsiz ve ayrımcı uygulamalar ile yeterli sağlık hizmetine erişimi engelleyen hukuksal düzenlemeler sebebiyle oluşan sağlık hakkı ihlalleri mahpusların yaşamlarını kaybetmelerine neden olmaktadır. Cezaevlerindeki keyfi ve hukuka aykırı uygulamalar, mahpusların maruz kaldıkları işkence ve kötü muamele gibi çok boyutlu hak ihlallerinin artmasına paralel olarak son dönemlerde cezaevlerinde intihar veya şüpheli ölümlerde de ciddi artış gözlemlenmektedir.

Adalet Bakanlığın resmi kayıtlarına göre; 2018 ilâ 2023 yılları arasında 24/07/2023 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarında hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısı toplam 2.258'dir. İnsan Hakları Derneği (İHD)'nin 2023 yılı Türkiye Hapishanelerinde Hak İzleme Raporu'nda; *"Türkiye hapishanelerinde tespit edebildiğimiz kadarıyla 2023 yılı içerisinde en az 42 mahpus yaşamını yitirdi. Ancak, hapishanelerdeki tüm hak ihlallerinde olduğu gibi yoğun bilgi/veri eksikliği nedeniyle gerçeğin bunun çok üzerinde olduğunu belirtmek gerekir."* ifadelerine yer verilerek 1 mahpusun ölüm nedeni bilinmediği, 3 mahpus ateşli silahla öldürüldüğü, 1 mahpus trafik kazası sonucunda yaşamını yitirdiği, 23 mahpus hastalıkları nedeniyle vefat ettiğine yer verilmiştir. Yine raporda, 23 mahpustan 5'inin tahliye edildikten kısa süre sonra vefat ettiği, 10 mahpusun şüpheli şekilde yaşamını yitirdiği ve 4 mahpusun ise intihar ettiği iddialarına yer verilmiştir.

2023 yılı İHD raporundaki tespitler bu şekilde iken tespit edebildiğim kadarıyla 2024 yılının başından bu yana en az 42 mahpus daha yaşamını yitirmiştir. 1 Ocak 2024'ten bu yana intihar denilen ancak tarafımda şüpheli ölüm olarak tespit edilmiş 10 ölüm gerçekleşmiştir. Örnek vermek gerekirse; Iğdır S tipi cezaevinde bulunan Ercan Çakar adlı mahpus ailesi ile yaptığı görüşmede "Beni öldürecekler" dedikten 4 gün sonra yani 26/05/2024 tarihinde yaşamını yitirmiştir. Cenazeyi alan aile, mahpusun vücudunda darp izlerine rastladığını belirtmiştir. Yine 29/10/2024 tarihinde Iğdır S Tipinde Adnan Karayiğit adlı mahpusun intihar ettiği iddia edilmiştir. Fakat mahpus bir hafta önce ailesine tehdit edildiğini aktarmıştır. Bu son olayla Iğdır

S Tipinde son 3 yılda 5 mahpusun intihar iddiası ile şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği tarafımızca tespit edilmiştir.

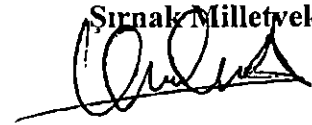
Bu şüpheli ölüm/intihar iddiası ile yaşamını yitiren 10 mahpusun yanı sıra 1 mahpusun hücrelerini ateşe vermesi sonucu, 25 mahpusun ise hastalık nedeniyle yaşamını yitirdiği cezaevlerinde 6 mahpus ise intihar ederek yaşamına son vermiştir.

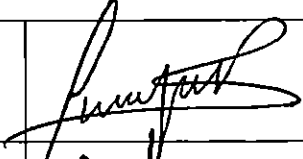
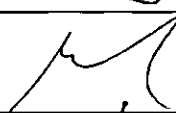
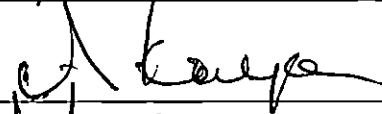
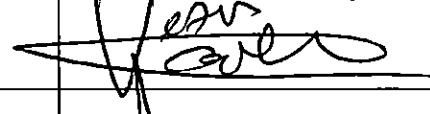
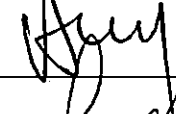
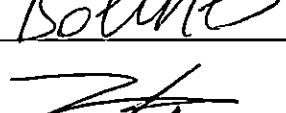
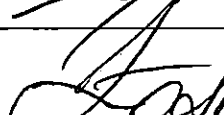
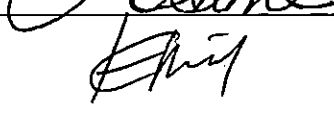
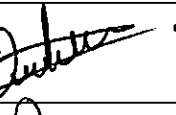
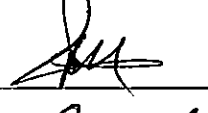
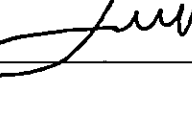
Tüm bu tablo cezaevlerinde yaşanan şüpheli ölümler ve intiharların nasıl bir boyut kazandığını ve Meclisin sorumluluk alarak bir komisyon kurması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Tüm bu açıklanan nedenlerle Devletin kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamındaki pozitif yükümlülüğünün gereği Meclisin, şüpheli mahpus ölümleri ile cezaevlerinde atış gösteren intiharların nedenlerinin tüm boyutları ile incelemesi, konu hakkında gerekli önlemlerin ve yasal düzenlemelerin yapılması adına Meclis bünyesinde bir komisyonun kurulması elzemdir

Nevroz UYSAL ASLAN

Sırnak Milletvekili

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	